

DEAHL Baltic -hanke potkaistu käyntiin Hampurissa

25.3.2025

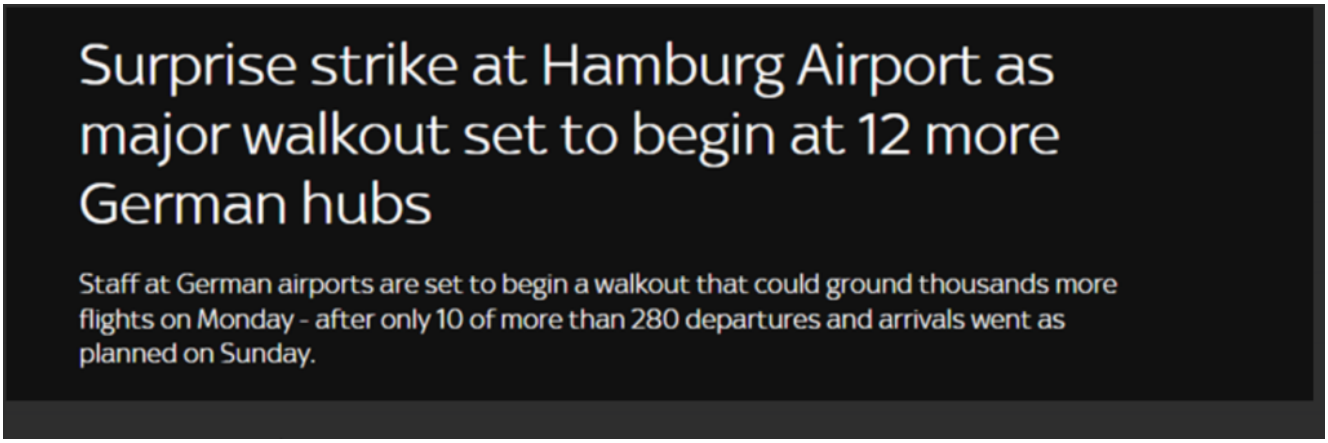
Interreg Baltic Sea Region -ohjelman rahoittaman DEAHL Baltic -hankkeen (Digital Empowerment for Active Healthy Living in the Baltic Sea Region) tavoitteena on edistää terveydenhuollon organisaatioiden ja ammattilaisten kykyä tuottaa digitaalisia palveluita, joita kansalaisten on helppo löytää, ymmärtää ja käyttää terveydestään huolehtimiseksi.

Hankkeessa kehitetään koulutus- ja tietopaketti terveydenhuollon toimijoille, joka sisältää muun muassa käytännönläheisiä työkaluja digitaalisen terveyden lukutaidon, organisaation terveyden lukutaidon ja asiakas- ja potilasturvallisuuden edistämiseen sekä verkko-oppimisalustan, jonka avulla terveydenhuollon toimijat oppivat terveyspalveluiden saavutettavuuden ja digikuilujen huomioimisen periaatteita ja parhaita käytäntöjä.

DEAHL Baltic -konsortio kokoontui ”kick-off” tapaamisen merkeissä 10. – 12.03.2025 Hampuriin käynnistämään hanketta sekä suunnittelemaan sen tulevia toimenpiteitä.

Maalla, merellä ja ilmassa – näin pääset Hampuriin lakoista huolimatta

Matkaa edeltävänä perjantaina iski silmille tieto laajoista lentokenttien lakoista Saksassa, mukaan lukien Hampurissa (kuva 1). Lentoja peruttiin laajalti, eikä korvaavien lentojen toteutumisestakaan ollut varmuutta näkyvissä. Paikalle olisi kuitenkin ollut tärkeä päästä. Viikonloppuna käytyjen neuvottelujen ja selvittelyjen pohjalta strategiaksi valikoitui lentäminen ensin Kööpenhaminaan, ja sieltä kulkeminen junalla tai bussilla kohti Hampuria. Matka kestäisi kauan, mutta pääsy tapaamiseen olisi ainakin taattu.

Kuva 1. Lakot iskivät Saksan lentokenttiin (kuva: Mika Uitto, 2025).

Matkasuunnitelmaan tuli lopulta vielä yksi – tällä kertaa positiivinen – muutos. Hankekumppanit Ruotsin Skånesta ilmoittivat ajavansa autolla Kööpenhaminan ohi juuri samoihin aikoihin ja lupasivat ottaa tuntemattoman suomalaisen kyytiin. GPS-koordinaatit jaettiin, mies otettiin talteen tiiviisti pakattuun Volkswagen Golfiin ja matka saattoi jatkua. Automatka sujui uusiin hankekumppaneihin tutustuen ja kielikylvyllä toisessa kotimaisessa kielessä. *Vad bra*! Matkantekoon ei kuitenkaan riittänyt vain lentäminen ja ajaminen. Ajan säästämiseksi ryhmä ylitti Saksan rajan veden päällä, nimittäin autolautalla Rödbystä Puttgardeniin. Sieltä matka jatkui lopulta itse kohteeseen eli Hampuriin. Paluu Suomeen kävi onneksi suoraviivaisemmin lakkojen päätyttyä.

Kick-off-tapahtuman anti

Tapahtuman pääohjelma järjestettiin Hampurissa, Viktoria Kasernessa, joka on 1880-luvulla rakennettu historiallinen entinen kasarmialue. Nykyään rakennus toimii mm. kulttuurikeskuksena ja työtiloina. Paikalla tapahtumassa oli kumppaneita kuudesta eri maasta (Suomi, Ruotsi, Tanska, Saksa, Puola, Latvia) ja 13 eri organisaatiosta. Osa korkeakouluista, osa terveydenhuollon palveluita tuottavista organisaatioista ja osa asiantuntija- ja kehittämisorganisaatioista.

Tapahtuman tärkeimpään antiin kuului hankekumppaneihin tutustumisen lisäksi yhteisen ymmärryksen saavuttaminen projektisuunnitelman käytännön toteuttamisesta. Järjestimme ryhmissä rinnakkaisia työpajoja hankkeen kolmen työpaketin ympärille, pyrkien rakentamaan yhteistä ymmärrystä hankkeen päätavoitteista ja toimenpiteistä. Osalle hankkeen pääteemat olivat tuttuja ennestään, kun taas osalle ne olivat uusia. Osa kumppaneista lähestyi hanketta enemmän tutkimuksen näkökulmasta, osa käytännön terveydenhuollon näkökulmasta ja osa yleisemmällä tasolla. Esille kokoontumisessa tulivat muun muassa hankekumppaneiden maiden väliset erot digitaalisten palveluiden tilassa sekä erilaiset painotukset intresseissä ja mielenkiinnonkohteissa hankkeen teemojen sisällä. Yhteistä kaikilla organisaatioilla oli kuitenkin halu tehdä merkityksellistä ja tarkoituksenmukaista yhteistyötä, joka johtaisi saavutettavampiin, laadukkaampiin ja tasavertaisempiin digitaalisiin terveyspalveluihin.

Osana tapahtumaa paikalliset kumppanimme Hampurista tarjosivat mahdollisuuden nähdä Hampurin kaupunkia sekä sen muutamaa merkittävää nähtävyyttä. Kävelimme sekä kuljimme lautoilla Elbe-joen varrella (kuva 2) sekä kävimme Elbphilharmonie-konserttitalon huipuilla ihailemassa kaupungin maisemaa.

Kuva 2. Elbe-joen maisemaa (kuva: Mika Uitto, 2025).

Seuraavat vaiheet hankkeessa

Seuraavat vaiheet hankkeessa alkavat SEAMKin ja puolalaisen LSOHPO:n johtaman työpaketin myötä, jossa kehitetään terveydenhuollon toimijoille kattava koulutus- ja tietopaketti. Tämä paketti sisältää käytännönläheisiä työkaluja, jotka edistävät digitaalisen terveyden lukutaitoa, organisaation terveyden lukutaitoa sekä asiakas- ja potilasturvallisuutta terveydenhuollon organisaatioissa. Lisäksi pakettiin kuuluu verkko-oppimisalusta, jonka avulla terveydenhuollon toimijat oppivat terveyspalveluiden saavutettavuuden ja digikuilujen huomioimisen periaatteita ja käytäntöjä.

Tämän koulutus- ja tietopaketin rakentamiseksi työpaketissa kerätään kattavasti tietoa. Ensin arvioidaan osallistuvien kumppaneiden organisaatioiden terveyden lukutaitoa valitsemalla tai kehittämällä kysely, joka soveltuu hankkeen kontekstiin. Lisäksi analysoidaan osallistuvien terveydenhuollon organisaatioiden digitaalisiin palveluihin liittyviä asiakas- ja potilasturvallisuusriskejä. Fokusryhmähaastatteluja järjestetään terveydenhuollon organisaatioiden päättäjille, ammattilaisille sekä kansalaisille tiedon keräämiseksi. Lopuksi kartoitetaan parhaat käytännöt, joiden avulla organisaatiot voivat tukea ihmisten valmiuksia löytää, ymmärtää ja hyödyntää tietoa sekä palveluita terveydestä huolehtimiseksi.

Koulutus- ja tietopaketin laatimiseen käytetään hankkeen ensimmäiset 18 kuukautta. Sen jälkeen koulutus- ja tietopankkia pilotoidaan ja kehitetään ensin hankkeen kumppaniorganisaatioiden toimesta, minkä jälkeen

pyritään luomaan edellytyksiä sen levittämiselle laajalti ympäri Baltian maita ja Eurooppaa.

SEAMKille DEAHL Baltic -hanke on tärkeää ja luonnollista jatkumaa aikaisemmille terveyden lukutaidon aihepiirissä tehdyille tutkimus- ja kehittämishankkeille:

- **IDEAHL** (Improving Digital Empowerment for Active Healthy Living, Horizon EU)
- **Skills4HL** (Skills for Health Literacy, Erasmus+)
- **dHL 4.0** (Digitaalisen terveyden lukutaidon osaamisvaatimukset, Töysän Säästöpankkisäätiö)
- **Muistitaito** (Muistisairaudet terveyden lukutaidon näkökulmasta, Töysän Säästöpankkisäätiö)
- **TELO** (Reaaliaikaiset sote-palvelut organisaation terveyden lukutaidon näkökulmasta, Töysän Säästöpankkisäätiö)

Artikkeli on kirjoitettu osana Euroopan osarahoittamaa DEAHL Baltic -hanketta (Interreg Baltic Sea Region).

Mika Uitto

TtM, projektipäällikkö

SEAMK

mika.uitto(a)app-staging.seamk.hion.dev